

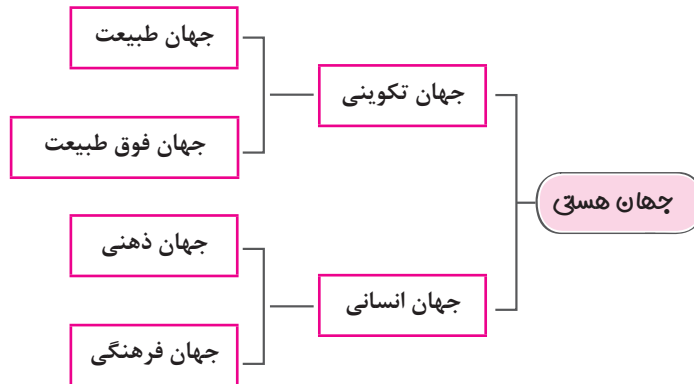
درس اول: (جهان فرهنگی)

درسنامه

درس ۱ (دریک نگاه)

پرسش‌های هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه - جهان - جهان انسانی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان تکوینی - جهان طبیعت - جهان مافوق طبیعت - تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی (سه دیدگاه) - هویتی طبیعی و مادی - علوم طبیعی، علوم انسانی و علوم اجتماعی - ظرفیت‌ها و قابلیت‌ها - حکمت و خواست خداوند - رفتاری حکیمانه - زندگی و مرگ امت‌ها - تأکید بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه

- عمیق‌ترین لایه‌های هر فرهنگ **پاسخ به** بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر
- عملکرد پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی به مثابه روح یا شالوده فرهنگ و ساختن عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازد.
- سه دسته اصلی پرسش‌های بنیادی:
- هستی‌شناسانه **پرسش** - آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟
- انسان‌شناسانه **پرسش** - آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل؟
- معرفت‌شناسانه **پرسش** - آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟
- دسته‌بندی پدیده‌ها در مجموعه‌های بزرگ و مهم + به دلیل گستردگی و اهمیت‌شان **نماینده می‌شود** - جهان
- تقسیم‌بندی جهان هستی:

- شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها + آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها **نماینده می‌شود** - فرهنگ
- وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد.
- هنگامی که اندیشه‌ای را به صورت گفتار یا نوشتار بیان کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار کند، ورود به جهان فرهنگی
- تناسب و هماهنگی بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی:
- الف) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد.
- ب) به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد.
- پ) هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را جست‌وجو می‌کند.

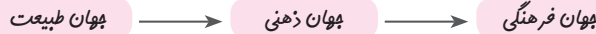
تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی

الف) دیدگاه اول:

۱. جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود.
۲. جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
۳. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند.

۴. بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

۵. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی و طبیعی ← سلب ظرفیت‌ها از علوم انسانی و اجتماعی

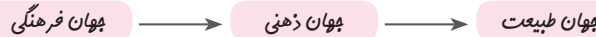
(ب) دیدگاه دوم:

۱. جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی

۲. جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست.

۳. جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

۴. از دست رفتن اهمیت و استقلال جهان ذهنی و تکوینی در برابر جهان فرهنگی

(پ) دیدگاه سوم:

۱. جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.

۲. از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.

۳. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود.

۴. جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۵. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.

۶. تأکید بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه

نمره ۲۰

آزمون درس اول

۱

۰/۵	<p>الف) درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید.</p> <p>۱. معرفت‌شناسی یعنی پرسش‌هایی از قبیل این‌که آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟</p> <p>۲. منظومه‌های بزرگ و مهم را به دلیل اهمیت‌شان، جهان می‌نامند. (دبیرستان پسرانه نمونه دولتی فرهنگ شهید شریفی - دی ۱۴۰۱)</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>
۰/۵	<p>۳. تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان هستند.</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>
۰/۵	<p>ب) جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>۴. بخش اجتماعی جهان انسانی، را پدید می‌آورد. (دفترانه سلامت - دی ۱۴۰۱)</p> <p>۵. عقاید و ارزش‌ها مربوط به لایه‌های فرهنگ‌اند.</p> <p>۶. هر فرهنگی نوعی خاص از را در افراد پدید می‌آورد. (پسرانه علامه هلی ۲ تهران - دی ۱۴۰۱)</p> <p>۷. هر آن‌چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید مربوط به است.</p> <p>۸. از دیدگاه متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از است. (دفترانه سپهر معرفت - فرورداد ۱۴۰۱)</p> <p>۹. به ترتیب، نام دیگر جهان فردی و جهان اجتماعی است.</p>
۰/۵	<p>پ) گزینه درست را انتخاب کنید.</p> <p>۱۰. به ترتیب، از بخش اجتماعی و فردی جهان انسانی، تحت چه عناوینی یاد می‌شود؟</p> <p>(۱) جهان فرهنگی - جهان ذهنی</p> <p>(۲) جهان ذهنی - جهان فرهنگی</p> <p>(۳) جهان فرهنگی - جهان طبیعی</p> <p>(۴) جهان فرهنگی - جهان فوق طبیعی</p>
۰/۵	<p>۱۱. گروهی که، جهان عینی را به طبیعت محدود می‌کنند و آن را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند؛ از سه جهان سخن می‌گویند، آن‌ها کدام‌اند؟</p> <p>(دبیرستان پسرانه الهی منطقه ۱۶ تهران - فرورداد ۱۴۰۰)</p> <p>(۱) طبیعت - ذهن - هنجار</p> <p>(۲) ذهن - هنجار - باورها</p> <p>(۳) طبیعت - ذهن - فرهنگ</p> <p>(۴) فرهنگ - باور - ارزش</p>

۰/۵	(دبیرستان پسرانه حکمت شهرری - فرورد ۱۴۰۰)	۱۲. (ت) به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید. فرهنگ حاصل چیست؟												
۰/۵	(دبیرستان پسرانه فرهیختگان منطقه ۱۶ - دی ۱۴۰۰)	۱۳. منظور از جهان ذهنی یعنی چه؟												
۰/۵	(دبیرستان غیر دولتی سما ۲ پسران تهران - فرورد ۱۴۰۱)	۱۴. متفکران مسلمان جهان تکوینی را به چند دسته تقسیم می‌کنند؟												
۰/۵	(دفترانه گلپایگان منطقه ۲ تهران - دی ۱۴۰۰)	۱۵. چرا به بخش اجتماعی جهان انسانی، جهان فرهنگی نیز می‌گویند؟												
۰/۵		۱۶. وقتی فردی درباره مسأله‌ای خاص می‌اندیشد، در چه محدوده‌ای زندگی می‌کند؟												
۰/۵	(دفترانه شاهد تویزب منطقه ۱ تهران - دی ۱۴۰۱)	۱۷. شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را چه چیزی شکل می‌دهد؟												
۱		۱۸. (ث) وصل کردنی عبارت‌های مرتبط در ستون «الف» و «ب» را به یکدیگر وصل کنید. (یک عبارت در ستون «ب» اضافی است).												
		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">الف</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱. این جهان محصول زندگی انسان است.</td> <td>الف) علوم طبیعی</td> </tr> <tr> <td>۲. این بخش از جهان، هویت فرهنگی دارد.</td> <td>ب) علوم اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>۳. این جهان پیش از انسان بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است.</td> <td>پ) جهان تکوینی</td> </tr> <tr> <td>۴. دیدگاه اول، علوم را به این علم محدود می‌کند.</td> <td>ت) جهان انسانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ث) بخش اجتماعی جهان انسانی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱. این جهان محصول زندگی انسان است.	الف) علوم طبیعی	۲. این بخش از جهان، هویت فرهنگی دارد.	ب) علوم اجتماعی	۳. این جهان پیش از انسان بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است.	پ) جهان تکوینی	۴. دیدگاه اول، علوم را به این علم محدود می‌کند.	ت) جهان انسانی		ث) بخش اجتماعی جهان انسانی
الف	ب													
۱. این جهان محصول زندگی انسان است.	الف) علوم طبیعی													
۲. این بخش از جهان، هویت فرهنگی دارد.	ب) علوم اجتماعی													
۳. این جهان پیش از انسان بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است.	پ) جهان تکوینی													
۴. دیدگاه اول، علوم را به این علم محدود می‌کند.	ت) جهان انسانی													
	ث) بخش اجتماعی جهان انسانی													
۰/۷۵	(دبیرستان پسرانه علوی تهران - فرورد ۱۴۰۰)	۱۹. (ج) فقط نام ببرید. پرسش‌های بنیادینی که به مثابه روح یا شالوده هر فرهنگ است. (سه مورد)												
۰/۷۵		۲۰. ابعاد سه‌گانه بخش فردی جهان انسانی:												
۱/۵	(دفترانه فرزادگان منطقه ۲ تهران - فرورد ۱۴۰۱)	۲۱. راه‌های ورود یک اندیشه فردی به حوزه فرهنگ (سه مورد):												
۱	(دفترانه رفاه شرق منطقه ۳ تهران - دی ۱۴۰۱)	۲۲. (چ) تعریف کنید. فرهنگ:												
۱/۵	(سلام ۴ دفترانه رسالت - دی ۱۴۰۱)	۲۳. (ح) به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید. در آیات سوره‌های زیر، تعامل فعال جهان تکوینی با جهان فرهنگی را مشخص کنید. الف) آیه ۴۱ سوره روم: ب) آیه ۹۶ سوره اعراف: پ) آیه ۲۷۶ سوره بقره:												
۱	(دبیرستان پسرانه نمونه دولتی فرهنگ شهید شریفی - فرورد ۱۴۰۱)	۲۴. جهان ذهنی با جهان فرهنگی چه رابطه‌ای دارند؟												
۱		۲۵. دیدگاه اول در مورد تعامل‌های جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی را به اختصار توضیح دهید.												
۱		۲۶. وضعیت امروزی محیط زیست، محصول چه باورهایی درباره انسان و طبیعت است؟												
۱		۲۷. دیدگاه دوم در مورد تعامل‌های جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی را به اختصار توضیح دهید.												
۱	(دبیرستان پسرانه رهیار منطقه ۵ تهران - دی ۱۴۰۱)	۲۸. دیدگاه سوم در مورد تعامل‌های جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی را به اختصار توضیح دهید. (به همراه نگاه قرآن به این تعامل سه گانه)												